

1. Aşağıdakilerden hangisi Türk edebiyatının ilk yazılı ürünleridir?

- A) Uygur metinleri
- B) Orhun Yazıtları
- C) Divan-ı Lügatüt Türk
- D) Muhakemetü'l Lugateyn
- E) Cami'üt Tevarih

2. Orhun anıtlarının ilki 720 yılında Vezir Tonyukuk, ikincisi 732 yılında Kültigin,

I II
üçüncüsü ise 735 yılında Bilge Kağan adına
III
dikilmiştir. Yapıtların dili Uygurcadır. Bu anıtlar
IV
söylev tarzında yazılmıştır.
V

Yukarıda Orhun anıtlarıyla ilgili numaralanmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

- 3. I. Göktürk yazıtlarında; Türk Devletinin nasıl sarsılıp yıkıldığı, Bilge Kağan'la Kültigin'in Çinlilere karşı verdiği kurtuluş mücadelesi anlatılır.
- II. Yazıtlarda aliterasyonlar (ses tekrarı) vardır.
- III. Bu yazıtları ilk kez bilim dünyasına tanıtan İsveçli subay W. Thomsen olmuştur.
- IV. Bu yazıtlar Türkçenin 8. yüzyılda gelişmiş bir dil olduğunu göstermektedir.
- V. Bu yazıtlar nutuk, hatıra ve tarih türünün ilk örnekleridir.

Yukarıda Göktürk yazıtları ile ilgili verilen bilgilerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Aşağıdakilerden hangisi 19. yüzyılda Göktürk Abidelerinin üzerindeki yazıları okumuştur?

- A) Kaşgarlı Mahmut B) Yolluğ Tigin
- C) Strahlenberg D) Bilge Kağan
- E) W. Thomsen

5. Göktürk Abidelerinin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaşgarlı Mahmut B) Yolluğ Tigin
- C) Vezir Tonyukuk D) Bilge Kağan
- E) Aprinçor Tigin

- 6. I. Bozkurt Destanı
- II. Türeyiş Destanı
- III. Oğuz Kağan Destanı
- IV. Ergenekon Destanı
- V. Göç Destanı

Yukarıdaki numaralanmış destanlardan hangileri Göktürlere ait destanlar arasındadır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve V
- D) I. ve IV. E) IV. ve V

- 7. I. Alp Er Tunga Destanı
- II. Şu Destanı
- III. Şehname Destanı
- IV. Ergenekon Destanı
- V. Manas Destanı

Yukarıdaki numaralanmış destanlardan hangileri Sakalara (İskit) ait destanlar arasındadır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve V
- D) I. ve IV. E) IV. ve V

8. Aşağıdakilerden hangisi Uygur metinlerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) İslamiyet'ten önceki dönemin önemli yazılı kaynaklarıdır.
- B) Uygurlar mani yazısını kullanmışlardır.
- C) Uygur alfabesi 14-18 harftir.
- D) Uygur alfabesinde harf sayısı az olmasına rağmen edebiyat açısından yeterli bir yapısı vardır.
- E) Önemli eserleri arasında Altın Yaruk, Sekiz Yükmek, Papamkara ile Kalyanamkara adlı eserlerdir.

9. Aşağıdakilerden hangisi Göktürk Yazıtlarıyla ilgili yanlış bir bilgi içermektedir.

- A) Bu yazıtlarda 1000 kadar sözcük saptanmıştır.
- B) Yabancı sözcüklerden yararlanılmamıştır.
- C) Bu anıtlarda Türklerin Ruslara nasıl yenildiklerini ve toparlanıp nasıl bağımsızlıklarını tekrar kazandıkları anlatılmaktadır.
- D) Cümleler uzundur ve ustalıkla söylenmiştir.
- E) Göktürk Yazıtlarında kullanılan Göktürkçe, her türlü duygu ve düşünceyi anlatabilecek olgunlukta bir yazı dilidir.

10. İslamiyet öncesinde aşk ve doğa konusunu işleyen şiirlere de rastlanır. Bu şiirler kopuz eşliğinde söylenir.

Yukarıdaki parçada anlatılan nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sagu B) Koşuk C) Mani
- D) Koşma E) Türkü

11. Aşağıdaki destanlardan hangileri aynı ulusa aittir?

- A) Oğuz Kağan Destanı – Gilgamiş Destanı
- B) Mahabharata Destanı – Ramayana Destanı
- C) Şinto Destanı – İgor Destanı
- D) İlyada Destanı – Manas Destanı
- E) Odyssea Destanı – Kalevala Destanı

12. İslamiyet öncesi Türk edebiyatında en çok ----, ---- ve ---- vezinler kullanılmıştır.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) 7'li, 8'li ve 14'lü B) 8'li, 11'li ve 14'lü
- C) 7'li, 8'li ve 11'li D) 7'li, 8'li ve 12'li
- E) 8'li, 11'li ve 12'li

13. Türk, Oğuz Beğleri, millet! İşitin! Üstte gök basmadıysa, altta yer delinmediyse, Türk milleti! Senin ilini, töreni kimler bozdu? Ey Türk milleti! Pişman ol! Emre uyduğun için seni yükseltmiş bilge kağanına, iyi, müstakil ülkene, kendin yanıydın! Kötü iş yaptın! Silahlı, nereden gelip yayıp götürdü? Süngülü, nereden gelip sürüp götürdü? Kutlu Ötügen Ormanı milleti! Kendin gittin!

Yukarıda Göktürk Yazıtlarından alınmış parça yazı türlerinden hangisiyle yazılmıştır?

- A) Anı B) Nutuk C) Biyografi
D) Deneme E) Sohbet

14. Tengri gibi gökte olmuş Türk Bilge Kağan, bu çağda tahta oturdum. Sözümlü sonuna kadar işit... Türk milleti Çin milletinin tatlı sözüne yumuşak ipeğine kanıp çok Türk milletinin ölümüne neden oldu. Türk millet! Tok olacaksın. Açsan, tokluğu düşünmezsin. Bir doyarsan açlığı düşünmezsin. Öyle olduğun için sana iyi bakmış kağanının sözünü almadın. Yerden yere vardın. Hep orada tükendin, bittin.

Yukarıdaki parça aşağıdaki hangi metinden alınmış olabilir?

- A) Dede Korkut hikayeleri
B) Divan-ı Lügatü't Türk
C) Kutadgu Bilig
D) Tarih-i Cihangüşa
E) Orhun Yazıtları

15. Aşağıdakilerden hangisi Göktürk Yazıtlarıyla ilgili herhangi bir inceleme ve çeviride bulunmamıştır?

- A) Şemseddin Sami B) Necip Asım
C) Ahmet Vefik Paşa D) Hüseyin Namık Orkun
E) Nihal Atsız

16. Aşağıdakilerden hangisi Göktürk Yazıtlarıyla ilgili en doğru tercüme yapılmış yazar ve eseridir?

- A) Şemseddin Sami – Orhun Yazıtları
B) Necip Asım – Orhon Kitabeleri
C) Ahmet Vefik Paşa – Secere-i Türki
D) Hüseyin Namık Orkun – Eski Türk Yazıtları
E) Nihal Atsız – Türk Edebiyatı Tarihi

17. Aşağıdakilerden hangisi Türkçenin özelliklerinden biri değildir?

- A) Türkçe, ortadan eklemeli diller grubunda yer almaktadır.
B) Köken bakımından Ural-Altay dil ailesinin Altay koluna mensuptur.
C) Türkçede büyük ve küçük ünlü uyumları vardır.
D) Söz diziminde kelimeler yardımcı öğelerden ana öğeye doğrudur.
E) Yapım ekleri kelimenin anlamını; çekim ekleri ise, görevini belirler.

18. I. Vezir Tonyukuk Anıtı: Çinlilerle yapılan savaşın anlatıldığı bu destanda halk dili kullanılmıştır. **II. Kültigin Anıtı:** Bilge Kağan, savaşta ölen kardeşi Kültigin adına dikmiştir. Sanatlı bir dil kullanılmıştır. **III. Bilge Kağan Anıtı:** Bilge Kağan'ın ölümünden sonra oğlu tarafından diktirilmiştir.

Yukarıdaki Göktürk Yazıtlarıyla ilgili verilen bilgilerden hangisi veya hangileri doğrudur?

- A) I. ve II. B) Yalnız II. C) Yalnız III.
D) II. ve III E) I, II. ve III

19. Kırgız Türkleri arasında geniş bir kahramanlık hikâyesi halinde son asra kadar yaşayan destan İslamiyet'in Türk halkına söylediği en büyük destandır. 11 ve 12. asırlarda Türkistan'da Yedisu çevresinde doğmaya başlamıştır. Aynı asırlarda Müslümanlığın Türk topluluğunda uyandırdığı büyük iman ve medeniyet hayatı içinde doğan sosyal hareketlerle destan, kısa zamanda büyük destan olmuştur.

Yukarıdaki parçada bahsedilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Manas B) Gılgamış C) Ergenekon
D) Odyssea E) Şehname

20. Aşağıdakilerden hangisinde "Sagu" ile ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Ölen bir kişinin arkasından söylenen ağıt şiirleridir.
B) Ölen kişinin kahramanlıklarını, başarılarını, erdemlerini anlatır; ölümünden duyulan üzüntüyü dile getirir.
C) Koşuk nazım şekliyle söylenir.
D) Bu şiirlere İslâm sonrası halk edebiyatında "mersiye", Divan edebiyatında "ağıt" denir
E) Divan-ı Lügatit-Türk'teki Alp Er Tunga sagusu bu türün önemli bir örneğidir.

21. Aşağıdakilerden hangisinde İslamiyet öncesi Türk destanlarıyla ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir.

- A) Türk destanları, kâinatın, insanın, kadının ve erkeğin yaradılışı; Türk milletinin doğuşu, çeşitli Türk devletlerinin kuruluş gelişme, çöküşleri, zafer ve yenilgileri gibi konularla beraber pek çok sebep açıklayıcı efsaneyi de içinde barındırır.
B) Bütün dünya edebiyatlarında olduğu gibi Türk Edebiyatının da ilk nazım biçimi destanlardır.
C) Milletlerin toplumu derinden etkileyen, tarihî önem arz eden önemli olaylarını (doğal afetler, savaşlar, göç, yangın vb.) konu edinirler
D) Manzum- mensur karışımı hikâyelerdir.
E) Destanlar anonim ve sözlü edebiyat ürünleridir.

<http://edebiyatokulu.com/> tarafından hazırlanan bu soruların başka bir WEB sitesinde yayımlanması ya da herhangi bir kaynakta kullanılması kesinlikle yasaktır...

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK EDEBİYATI

Cevap Anahtarı

1	B	7	A	13	B	19	A
2	D	8	C	14	E	20	D
3	C	9	C	15	C	21	D
4	E	10	B	16	E		
5	B	11	B	17	A		
6	D	12	D	18	E		